

7.Лукашук І. М. Організаційно-педагогічні умови забезпечення фахової компетентності майбутніх медичних сестер на основі міжпредметних зв'язків в процесі навчання хіміко-біологічних дисциплін / І. М. Лукашук // Збірник наукових праць Херсонського національного технічного університету. – Вип. 1(12). – Херсон : Грінь Д.С., 2015. – Т. 5. – С. 19–22. / Lukashchuk I. M. Orhanizatsiino-pedahohichni umovy zabezpechennia fakhovoi kompetentnosti maibutnikh medychnykh sesterykh na osnovi mizhpredmetnykh zviazkiv v protsesi navchannia khimiko-biologichnykh dystsyplin (*Organizational and pedagogical conditions of maintenance of professional competence of nurses based on interdisciplinary connections in learning the chemical and biological sciences*), Zbirnyk naukovykh prats Khersonskoho natsionalnoho tekhnichnoho universytetu, Vol. 1(12), Kherson, 2015, Part 5, pp. 19–22. [in Ukrainian].

8.Занаюк С. С. Психология мотивации / С. С. Занаюк. – К. : Эльга-Н; Ника-Центр, 2002. – 352 с. / Zana yuk S. S. Psihologiya motivacii (*Psychology of motivation*), Kyiv, 2002, 352 p. [in Russian]

9.Олеськова Г. Г. Застосування сучасних технологій фахової підготовки сестринського персоналу в Україні / Г. Г. Олеськова // Актуальні питання теорії та практики психолого-педагогічної підготовки майбутніх фахівців : тези доповідей V Всеукраїнської науково-практичної конференції (Хмельницький, 30–31 березня 2017 р.) [ред. кол. Є.М. Потапчук (голов. ред.), Т.Л. Левицька та ін.]. – Хмельницький : ХНУ, 2017. – С. 111–112. / Oleskova H. H. Zastosuvannia suchasnykh tekhnolohii fakhovoi pidhotovky sestrynskoho personalu v Ukraini (*Modern technology professional training of nursing personnel in Ukraine*), Aktualni pytannia teorii ta praktyky psykholoho-pedahohichnoi pidhotovky maibutnikh fakhivtsiv, Khmelnytskyi, 2017, pp. 111–112. [in Ukrainian].

Дата надходження статті: «30» березня 2017 р.

Стаття прийнята до друку: «27» квітня 2017 р.

Рецензенти:

Мельничук І. – доктор педагогічних наук, професор

Поліщук В. – доктор педагогічних наук, професор

Лісна-Міський Наталія – аспірант Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії, e-mail: natalisnamiskiv@gmail.com

Lisna-Miskiv Natalia – postgraduate student of Khmelnytskyi Humanitarian-Pedagogical Academy, e-mail: natalisnamiskiv@gmail.com

Цитуйте цю статтю як:

Cite this article as:

Лісна-Міський Н. Характеристика організаційно-педагогічних умов, покладених у основу формування готовності майбутніх медичних сестер-бакалаврів до професійної діяльності / Наталія Лісна-Міський // Педагогічний дискурс. – 2017. – Вип. 22. – С. 101–106.

Lisna-Miskiv N. Characteristics of Organizational-Pedagogical Conditions which are the Basis of Forming Readiness of the Future Nursing Bachelors to Professional Activity, *Pedagogical Discourse*, 2017, Issue 22, pp. 101–106.

УДК 355.237.3:37.012(045)

ЮРІЙ ЛІСНІЧЕНКО,

кандидат педагогічних наук

(Україна, Одеса, Військова академія (м.Одеса))

YURI LISNICHENKO,

candidate of pedagogical sciences

(Ukraine, Odesa, Military Academy (city of Odesa))

orcid.org/0000-0001-6922-5783

Модель підготовки майбутніх офіцерів до професійної діяльності

в процесі вивчення фахових дисциплін

Model of Preparing of the Future Officers to the Professional Activity

in the Process of Studying Professional Disciplines

У статті розкривається сутність моделі підготовки майбутніх офіцерів до професійної діяльності в процесі вивчення фахових дисциплін. Описано специфічні вимоги, які висувають науковці до розробки педагогічних моделей навчання. Зосереджено увагу на результативних чинниках при моделюванні процесу підготовки майбутніх офіцерів високомобільних десантних військ до професійної діяльності у процесі вивчення фахових дисциплін. Представлено педагогічні підходи формування готовності майбутніх офіцерів до професійної діяльності у процесі вивчення фахових дисциплін. Проаналізовано науково-педагогічну літературу, теоретично обґрунтовано теоретичні основи підготовки майбутніх офіцерів до професійної діяльності, особливості та структури їх підготовки, основні характеристики і механізми взаємозв'язків та аспектів взаємовпливів у моделі готовності. Використовуючи метод моделювання, автором статті розроблено структурно-функціональну модель підготовки майбутніх офіцерів до професійної діяльності в процесі вивчення фахових дисциплін. Представлено та охарактеризовано її основні структурні компоненти.

Ключові слова: модель, майбутні офіцери, професійна діяльність, фахові дисципліни, структурні компоненти.

The article reveals the essence of the model of preparation of the future officers for professional activity in the course of studying of special disciplines. The specific requirements put forward by scientists to the development of pedagogical models of learning have been described. The attention is focused on the productive factors in the simulation of the process of training of the future officers of the airborne forces to professional activity in the course of studying of special disciplines. The pedagogical approaches of formation of readiness of the future officers for professional careers in the course of studying of special disciplines have been offered. Scientific-pedagogical literature has been analyzed, theoretical bases of training of the future officers to professional activity, peculiarities and structure of their training, the basic characteristics and mechanisms of the relationships and aspects of interaction in a model of preparedness have been theoretically grounded. Using the modeling method, the author developed structural-functional model of preparation of the future officers for professional activity in the course of studying of special disciplines. Its main structural components have been presented and described.

Key words: *model, future officers, professional activity, professional disciplines, structural components.*

Постановка проблеми в загальному вигляді... Інтеграція національної системи освіти в європейське освітнє середовище та зміна змісту й структури вищої військової освіти сприятимуть підвищенню якості підготовки майбутніх офіцерів до професійної діяльності. Це обумовлює необхідність оновлення змісту фахової підготовки майбутніх офіцерів і використання сучасних та ефективних педагогічних технологій у процесі їхньої навчальної діяльності. Крім того, якісна професійна освіта у вищих військових навчальних закладах (далі – ВВНЗ) має враховувати соціальні вимоги до майбутньої професійної діяльності офіцерів та орієнтуватись на сформованість військово-професійних, патріотичних, ділових, морально-психологічних якостей майбутніх військових фахівців, високий рівень вихованості курсантів і розвиненість їхніх ціннісних орієнтацій. Але особливе значення мають професійні знання, уміння і навички, які формуються і розвиваються у процесі вивчення фахових дисциплін. Серед них здатність синтезувати й аналізувати інформацію, самостійно приймати рішення в нестандартних ситуаціях службово-професійної діяльності, володіти різними видами озброєння, управляти підрозділами в різних умовах, забезпечувати їх дієздатність і боєздатність тощо. З огляду на це, удосконалення підготовки майбутніх офіцерів до професійної діяльності є важливим завданням науки і педагогічної практики, актуальність вирішення якого посилюють й інші впливові чинники.

Аналіз досліджень і публікацій... Концепції розвитку освіти й підготовки фахівців у вищій школі розглядалися у працях С. Гончаренка, І. Зязюна, О. Мороза; концептуальні основи професійної підготовки майбутніх офіцерів подано в наукових дослідженнях О. Барабанщикова, А. Галімова, В. Давидова, О. Діденка, А. Зельницького, Л. Кандибович, І. Новака, В. Чернявського, В. Ягупова; проблемами підготовки фахівців у військовій педагогіці займалися А. Зельницький, Д. Іщенко, А. Лігоцький, Є. Літвіновський, В. Маслов, М. Нецадим, Л. Романишина, І. Руснак, С. Сінкевич, О. Торічний та ін. Однак проблема підготовки майбутніх офіцерів до професійної діяльності в процесі вивчення фахових дисциплін потребує подальшого дослідження, оскільки важливим є побудова та характеристика сутності моделі підготовки майбутніх офіцерів до професійної діяльності в процесі вивчення фахових дисциплін

Формулювання цілей статті... Метою статті є розкриття сутності моделі підготовки майбутніх офіцерів до професійної діяльності в процесі вивчення фахових дисциплін.

Виклад основного матеріалу... За своєю сутністю педагогічний процес у ВВНЗ – це процес соціальний, покликаний реалізувати положення Конституції України про оборону країни, чинного законодавства з оборонних питань й інших вимог органів державної влади про необхідність зміцнення й підтримки обороноздатності й безпеки України. Соціальне замовлення суспільства виражається в загальній меті педагогічного процесу – забезпеченні всебічного особистісного розвитку майбутнього офіцера, підготовленості його до успішного вирішення професійних завдань відповідно до отриманої у вищих військових навчальних закладах кваліфікації. Ця мета є вихідним моментом, що обумовлює функціонування педагогічного процесу у вищих військових навчальних закладах як системи. При цьому мета як вираження замовлення суспільства, інтерпретована в педагогічних термінах, виконує роль системоутворюючого фактора [10, с. 148].

Педагогічний процес у ВВНЗ – це спеціально організована система навчальної й виховної діяльності науково-педагогічного і керівного складу навчального закладу за участю громадських організацій щодо підготовки кваліфікованих офіцерських кадрів з розвиненими професійно значимими й особистісними якостями [6, с. 65].

Саме моделювання надає можливість всебічно розглянути педагогічну систему й визначити шляхи її вдосконалення. «Модель (від лат. *modulus* – міра, мірило, зразок) навчального процесу – це еталонне уявлення про навчання учнів, його конструювання в умовах конкретних освітньо-виховних

закладів. Вона визначає цілі, основи організації та проведення навчального процесу [10, с. 227].

Відповідно до подання Ю. Бабанського моделювання дозволяє:

1) характеризувати об'єкт, що вивчається, наочно: у вигляді схем, креслень, коротких словесних характеристик, опису;

2) робити вивчення досліджуваних об'єктів більш глибоким за своєю суттю за рахунок використання аналогій, які мають як пояснювальну, так і прогностичну значущість [1, с. 2].

Модель об'єкта має багаторівневу структуру і являє собою інформаційний контекст, на тлі якого відбуваються освітні процеси. Чим багатшою є інформаційна модель об'єкта, тим вищими є можливості її маніпулювання і тим кращою та різноманітнішою є якість прийнятих рішень [7, с. 82].

До розробки педагогічних моделей навчання науковці висувають певні специфічні вимоги:

– концептуальність: модель повинна спиратись на наукову концепцію, до складу якої входять філософське, психологічне, дидактичне, соціально-педагогічне обґрунтування досягнення освітніх цілей;

– системність: модель повинна мати всі ознаки системи: логіку процесу, взаємозв'язок усіх його складових, цілісність;

– керованість: передбачає можливість керування, поетапної діагностики навчального процесу, зміну засобів і методів для поліпшення результатів;

– ефективність: модель повинна бути оптимальною за параметрами «результат/витрати», гарантовано досягати прийнятих стандартів навчання та виховання;

– відтворюваність: передбачає можливість переносу моделі для застосування іншими освітніми закладами [4, с. 201].

Важливе значення при обґрунтуванні та розкритті структурно-функціональної моделі підготовки майбутніх офіцерів до професійної діяльності у процесі вивчення фахових дисциплін мають ряд підходів.

Науковець В. Ільїн сформулював перелік вимог, яким повинна відповідати модель:

– по-перше, вона повинна відображати цілісність процесу чи явища;

– по-друге, давати опис умов і засобів відбування процесу;

– по-третє, вона повинна будуватися структурно [5, с. 102].

Одним із найбільш результативних чинників при моделюванні процесу підготовки майбутніх офіцерів високомобільних десантних військ до професійної діяльності у процесі вивчення фахових дисциплін є системний підхід, що дозволяє виявити цілісність взаємодії всіх компонентів з їх зв'язками та відношеннями, що обумовлюють її структуру, організацію та принципи управління для реалізації мети та завдань підготовки майбутніх офіцерів до професійної діяльності.

Системний підхід дозволяє розглянути процес побудови моделі з урахуванням усіх чинників, які утворюють цілісну єдність, послідовність, наступність, підпорядкованість, науковість, ефективність.

Відповідно до системно-цілісного підходу, освітній процес потрібно розглядати в двох структурних характеристиках – стану і руху. Структура стану:

– це побудова процесу в розрізі, в кожен момент руху;

– структура руху – це перетворення стану процесу по ходу його руху [5, с. 106].

Для вирішення завдань нашого дослідження також важливе значення має діяльнісний підхід до визначення цілей. Його основною перевагою є можливість формалізувати і трансформувати діяльність офіцера в модель його підготовки, тобто виявити систему професійно значущих якостей особистості, які потрібно сформувати у курсантів, насамперед йдеться про дисциплінованість. Постановка мети передбачає планування, передбачення способів виконання дій. «Мета – це проект дії, що визначає характер і системну впорядкованість різних актів та операцій. Мета є способом інтеграції різних дій людини в певну послідовність або систему» [10, с. 312].

Дослідження є найбільш результативним з огляду особистісно-орієнтованого підходу до професійної підготовки фахівців. Серед провідних учених-педагогів, що внесли значний внесок у розробку особистісно-орієнтованої моделі освіти, необхідно назвати О. Барабанщикова [2, с. 68], І. Беха [3, с. 169], В. Зінченка [8, с. 325], А. Петровського [9, с. 169].

Особистісно-орієнтований підхід до професійної підготовки фахівців включає розвиток духовних, загальнолюдських, етичних цінностей, які підпорядковані освітній системі для формування всебічно розвинутої майбутнього фахівця.

Мета і задачі підготовки майбутніх офіцерів високомобільних десантних військ до професійної діяльності у процесі вивчення фахових дисциплін є вихідними при вдосконаленні та визначеності шляхів підготовки майбутніх офіцерів до означеного виду діяльності:

– змісту навчання;

– принципів (науковість, наступність, послідовність, ефективність, індивідуальність, цілеспрямованість);

– методів (словесний, наочний, практичний, проектний, дослідницький);
– засобів (технічні системи, телекомунікації, локальні і глобальні мережі);
– форм (лекції, практичні роботи, контрольні роботи, самостійно-індивідуальна робота, науково-дослідницька робота) освітнього впливу.

Для їх досягнення були комплексно задіяні такі блоки навчання: теоретико-методологічний; організаційно-змістовий; діагностично-діяльнісний;

Педагогічними підходами формування готовності майбутніх офіцерів до професійної діяльності у процесі вивчення фахових дисциплін виступають: системний підхід; діяльнісний підхід; компетентнісний підхід; особистісно-орієнтований підхід.

Зупинимось на принципах підготовки майбутніх офіцерів високомобільних десантних військ до професійної діяльності з їх характерними особливостями:

– принцип науковості відображає освітню та військово-професійну спрямованість освітнього процесу до міжпредметної та соціальної підготовки з постійним ростом фахових знань, умінь та навичок, закономірні зв'язки навчально-виховного процесу, формування наукового світогляду, створення умов для наукової роботи, розвитку та саморозвитку майбутнього фахівця, що спрямована на вдосконалення й професійне зростання;

– принцип наступності забезпечує послідовність та наступність організації навчального процесу підпорядковуючи навчання оволодінню системою міждисциплінарних навичок й умінь та формування готовності майбутніх офіцерів високомобільних десантних військ до професійної діяльності з урахування міждисциплінарності і поліпрофесійності освітньо-військового процесу;

– принцип послідовності вимагає встановлення послідовності вивчення фахових знань, визначення співвідношення між професійними поняттями, забезпечення послідовності етапів засвоєння знань, умінь та формування навичок із встановленим порядком і методикою їх оволодіння;

– принцип ефективності забезпечує спрямованість усього процесу підготовки майбутніх офіцерів до професійної готовності до виконання поставлених завдань, особистісно-професійного зростання, професійної діяльності;

– принцип індивідуальності передбачає активізацію навчальної та самостійної діяльності майбутніх офіцерів з урахуванням їх особистісних і індивідуальних характеристик та вимагає створення умов для виявлення їх особистісних якостей для реалізації їх потенційних можливостей, розробки індивідуального плану загальнонаукового й професійного саморозвитку курсантів, забезпечення єдності навчального процесу і військової підготовки з посиленням індивідуалізації такого процесу;

– принцип цілеспрямованості вимагає формування цілей, інтересу до оволодіння військової підготовки, формування цілеспрямованої діяльності до процесу отримання професійних знань та умінь їх застосовувати.

Теоретико-методологічний блок також охоплює:

– методи (словесний, наочний, практичний, проектний, дослідницький);
– форми (лекції, практичні роботи, контрольні роботи, самостійно-індивідуальна робота, науково-дослідницька робота);

– засоби (технічні системи, телекомунікації, локальні і глобальні мережі).

Основними шляхами реалізації системи підготовки майбутніх офіцерів високомобільних десантних військ до професійної діяльності у процесі вивчення фахових дисциплін, є:

– лекційна робота, спрямована на формування теоретичної компетентності у сфері військової підготовки та позитивної мотивації до вивчення фахових дисциплін із подальшою метою на самовдосконалення та саморозвитку у визначеному напрямі (навчальні дисципліни: «Тактика», «Управління діями та тактика підрозділів високомобільних десантних військ»);

– практична робота, спрямована на опанування технологій військової підготовки, професійної майстерності та компетентності (семінари, польові заняття, тактичні заняття, тактично-стройові заняття, групові вправи);

– контрольна робота, спрямована на виконання системи спеціально розроблених завдань із метою виявлення динаміки формування готовності майбутніх офіцерів до професійної діяльності;

– самостійно-індивідуальна робота, спрямована на формування індивідуальних характеристик кожного майбутнього офіцера, розвиток їх самостійної роботи, активізацію індивідуальної діяльності до самовдосконалення і саморозвитку, формування конструктивних рішень при виконанні поставлених завдань і вияв самостійно-професійної діяльності;

– науково-дослідницька робота, спрямована на виконання творчих і наукових робіт з формування у майбутніх офіцерів компетентності до написання такого виду робіт.

Організаційно-змістовий блок системи підготовки майбутніх офіцерів до професійної діяльності полягає в обґрунтуванні основних етапів підготовки з урахуванням особливостей та структури їх

підготовки у процесі вивчення фахових дисциплін, основу яких складає комплексна програма підготовки, що спрямована на формування готовності майбутніх офіцерів високомобільних десантних військ до професійної діяльності у процесі вивчення фахових дисциплін.

Організаційно-змістовий блок передбачає такі етапи підготовки з урахування особливостей та структури підготовки майбутніх офіцерів до професійної діяльності в процесі вивчення фахових дисциплін:

- мотиваційно-діагностичний (планування навчально-пізнавальної діяльності);
- навчально-формувальний (навчальні дисципліни: «Тактика», «Управління діями та тактика підрозділів високомобільних десантних військ»);
- практично-результуючий (комплекс професійно-орієнтованих завдань, науково-дослідницькі роботи, військові тренування та стажування).

Діагностично-діяльнісний блок системи підготовки майбутніх офіцерів до професійної діяльності у процесі вивчення фахових дисциплін полягає у моніторингу процесу їх підготовки та простеженні динаміки формування:

- компонентів їх готовності до професійної діяльності у процесі вивчення фахових дисциплін:
- мотиваційний;
- когнітивний;
- операційно-діяльнісний;
- особистісно-результативний;
- критеріїв:

а) усвідомлення значущості готовності майбутніх офіцерів до професійної діяльності (стійкий інтерес до вивчення фахових дисциплін; практичний інтерес до професійної діяльності; можливість реалізації своїх мотиваційних цінностей до майбутньої професії). Показником критерію є: стійкий інтерес до вивчення фахових дисциплін;

б) цілеспрямованість пізнавальної активності майбутніх офіцерів на процес вивчення фахових дисциплін (готовність до цілеспрямованої професійної діяльності; військова витриманість, наполегливість; здатність виконувати військові завдання; свідоме ставлення до прийняття рішень і їх виконання; самоконтроль та управління власним станом і поведінкою в умовах військової діяльності; сформованість вольових якостей та установка на подолання військово-професійних труднощів). Показником цього критерію є компетентність застосування набутих умінь і навичок у практичній діяльності;

в) готовність застосовувати набуті вміння та навички для виконання різних видів професійної діяльності (рівень теоретичної і практичної готовності до професійної діяльності; здатність добирати та здійснювати послідовність дій з накресленими шляхами їх вирішення). Показником критерію є: рівень теоретичної і практичної готовності до професійної діяльності;

г) сформованість особистісних якостей майбутніх офіцерів до здійснення професійної діяльності (наявність професійно-значущих і військових компетенцій для виконання професійних завдань; практична реалізація професійних навичок; самореалізація у розкритті потенційних особистісних та професійних якостей; саморозвиток до професійної діяльності та військового вишколу). Показником критерію є рівень сформованості рефлексії і самооцінювання;

– рівні такої готовності:

- а) низький;
- б) задовільний;
- в) достатній;
- г) високий.

Результативний блок у пропонованій нами моделі становить аналіз результатів впровадження розробленої системи підготовки майбутніх офіцерів високомобільних десантних військ до професійної діяльності в процесі вивчення фахових дисциплін.

Результуючим показником цієї підготовки є сформованість готовності майбутніх офіцерів високомобільних десантних військ до зазначеного виду діяльності з ефективною статистичною значущістю прогресивних змін, що проявили себе впродовж формувального експерименту впровадження педагогічних умов досліджуваної готовності (мотивування майбутніх офіцерів до вивчення фахових дисциплін у процесі їх підготовки до професійної діяльності на основі компетентнісного підходу; активізація підготовки майбутніх офіцерів до професійної діяльності з використанням інтерактивних методів; організація самостійної роботи майбутніх офіцерів для підвищення якості їх професійної підготовки).

Вагомим показником ефективності впровадження такої системи підготовки відображається у показниках компонентів досліджуваної готовності.

Структурно-функціональна модель наочно подана на рис. 1.

Рис. 1 Структурно-функціональна модель підготовки майбутніх офіцерів до професійної діяльності в процесі вивчення фахових дисциплін

Висновки... Використовуючи метод моделювання, на основі аналізу науково-педагогічної літератури, теоретичного обґрунтування теоретичних основ підготовки майбутніх офіцерів до професійної діяльності, особливостей та структури їх підготовки, основних характеристик і механізмів взаємозв'язків та аспектів взаємовпливів у моделі готовності, розроблено структурно-функціональну модель підготовки майбутніх офіцерів до професійної діяльності в процесі вивчення фахових дисциплін.

Побудована модель повною мірою враховує соціальне замовлення, навчально-пізнавальну діяльність, особливості та структуру підготовки майбутніх офіцерів, що відповідає професійному спрямуванню навчально-виховного процесу з такими складниками: мета, принципи, методи, засоби, форми, педагогічні підходи, особливості та структура підготовки майбутніх офіцерів у процесі вивчення фахових дисциплін, етапи підготовки, навчальні дисципліни, знання, уміння й навички, що формуються, компоненти, критерії, рівні готовності до професійної діяльності, результат.

Список використаних джерел і літератури/References

1. Бабанский Ю. К. Оптимизация учебно-воспитательного процесса / Ю. К. Бабанский // Методические основы. – М. : Просвещение, 1982. – 192 с. / Babanskij Yu. K. Optimizaciya uchebno-vospitatel'nogo processa (*Optimization of the Educational Process*), Metodicheskie osnovy, Moscow, Prosveshhenie, 1982, 192 p. [in Russian].
2. Барабанщиков А. В. Военно-педагогическая диагностика / А. В. Барабанщиков, Н. И. Дерюгин. – М. : ВПА, 1995. – 108 с. / Barabanshnikov A. V. Voenno-pedagogicheskaya diagnostika (*Military-Pedagogical Diagnostics*), Moscow, VPA, 1995, 108 p. [in Russian].
3. Бех І. Д. Виховання особистості. Особистісно орієнтований підхід: теоретико-технологічні засади / І. Д. Бех. – К. : Либідь, 2003. – Кн. 1. – 280 с. / Bekh I. D. Vykhovannia osobystosti. Osobystisno oriientovaniy pidkhid: teoretyko-tekhnologichni zasady (*Educating Personality. Personally-Oriented Approach: Theoretic-Technological Bases*), Kyiv, Lybid, 2003, Book 1, 280 p. [in Ukrainian].
4. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – 1040 с. / Entsiklopediia osvity (*Encyclopedia of Education*), holov. red. V. H. Kremen, Kyiv, Yurinkom Inter, 2008, 1040 p. [in Ukrainian].
5. Ильин В. С. Формирование личности школьника (Целостный процесс) / В. С. Ильин. – М. : Просвещение, 1984. – 144 с. / Il'in V. S. Formirovanie lichnosti shkol'nika (Celostnyj process) (*Formation of Schoolchild's Personality (Integral Process)*), Moscow, Prosveshhenie, 1984, 144 p. [in Russian].
6. Ищенко Д. В. Личность и ценности. Система моральных качеств офицера-пограничника / Д. В. Ищенко. – Хмельницкий : изд-во АПВУ, 1996. – 106 с. / Ishhenko D. V. Lichnost' i cennosti. Sistema moral'nykh kachestv oficera-pogranichnika (*Personality and Values. System of Moral Qualities of the Officer-Border Guard*), Xmel'nickij, izd-vo APVU, 1996, 144 p. [in Russian].
7. Мороз Н. В. Формування соціокультурної компетенції як складової професійної підготовки курсантів вищих військових навчальних закладів : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Мороз Надія Володимирівна. – Хмельницький, 2007. – 234 с. / Moroz N. V. Formuvannia sotsiokulturnoi kompetentsii yak skladovoi profesiinoi pidhotovky kursantiv vyshchyykh viiskovykh navchalnykh zakladiv (*Formation of Socio-Cultural Competence as a Component of Professional Preparation of Cadets of Higher Military Educational Institutions*), Khmelnytskyi, 2007, 234 p. [in Ukrainian].
8. Психологический словарь / под ред. В. П. Зинченко, Б. Г. Мещерякова. – [2-е изд., перераб. и доп.]. – М. : Педагогика-Пресс, 1996. – 440 с. / Psichologicheskij slovar' (*Psychological Dictionary*), pod red. V. P. Zinchenko, B. G. Meshcheryakova, Moscow, Pedagogika-Press, 1996, 440 p. [in Russian].
9. Психология развивающейся личности / [ред. А. В. Петровский]. – М. : Педагогика, 1987. – 240 с. / Psichologiya razvivayushhejsya lichnosti (*Psychology of the Developing Personality*), red. A. V. Petrovskij, Moscow, Pedagogika, 1987, 240 p. [in Russian].
10. Ягупов В. В. Педагогіка : навч. посіб. / В. В. Ягупов. – К. : Либідь, 2002. – 560 с. / Yahupov V. V. Pedahohika (*Pedagogy : Manual*), Kyiv, Lybid, 2002, 560 p. [in Ukrainian].

Дата надходження статті: «14» березня 2017 р.

Стаття прийнята до друку: «19» квітня 2017 р.

Рецензенти:

Галус О. – доктор педагогічних наук, професор
Романишина Л. – доктор педагогічних наук, професор

Лісниченко Юрій – начальник кафедри тактики і загальновійськових дисциплін Військової академії (м. Одеса), кандидат педагогічних наук, e-mail: lisnicheko@gmail.com

Lisnichenko Yurii – head of the department of tactics and general war disciplines of Military Academy (city of Odesa), candidate of pedagogical sciences, e-mail: lisnicheko@gmail.com

Цитуйте цю статтю як:

Cite this article as:

Лісниченко Ю. Модель підготовки майбутніх офіцерів до професійної діяльності в процесі вивчення фахових дисциплін / Юрій Лісниченко // Педагогічний дискурс. – 2017. – Вип. 22. – С. 106–112.

Lisnichenko Yu. Model of Preparing of the Future Officers to the Professional Activity in the Process of Studying Professional Disciplines, *Pedagogical Discourse*, 2017, Issue 22, pp. 106–112.